

درس ۱۳

هرکدام جای خود (۲)

خزندگان

تا به حال کدامیک از جانوران زیر را از نزدیک دیده‌اید؟

مارمولک

تمساح

مار

آفتاب پرست

لاک پشت

این جانوران از گروه خزندگان هستند. مار یکی از شناخته شده ترین خزندگان است. این جانور دست و پا ندارد و روی زمین می خزد. برخی خزندگان، مانند مارمولک دست و پای کوتاهی دارند و هنگام حرکت شکمشان را روی زمین می کشند. بدن خزندگان با **پولک های سختی** پوشیده شده است. خزندگان با شش نفس می کشند و تخم گذارند.

به تصاویر زیر دقت کنید. هر کدام از این تصاویر به کدام ویژگی خزندگان اشاره می کند؟

داشتن پولک سخت

خزیدن روی زمین

تخم گذار بودن

پرندگان

بیش از ۱۰۰ نوع پرنده در تالاب زیبای انزلی زندگی می کنند. شما چه پرنده هایی می شناسید؟
عقاب ، جغد ، شاهین ، دارکوب ، طوطی ، کبوتر ، گنجشک و ...

تالاب انزلی

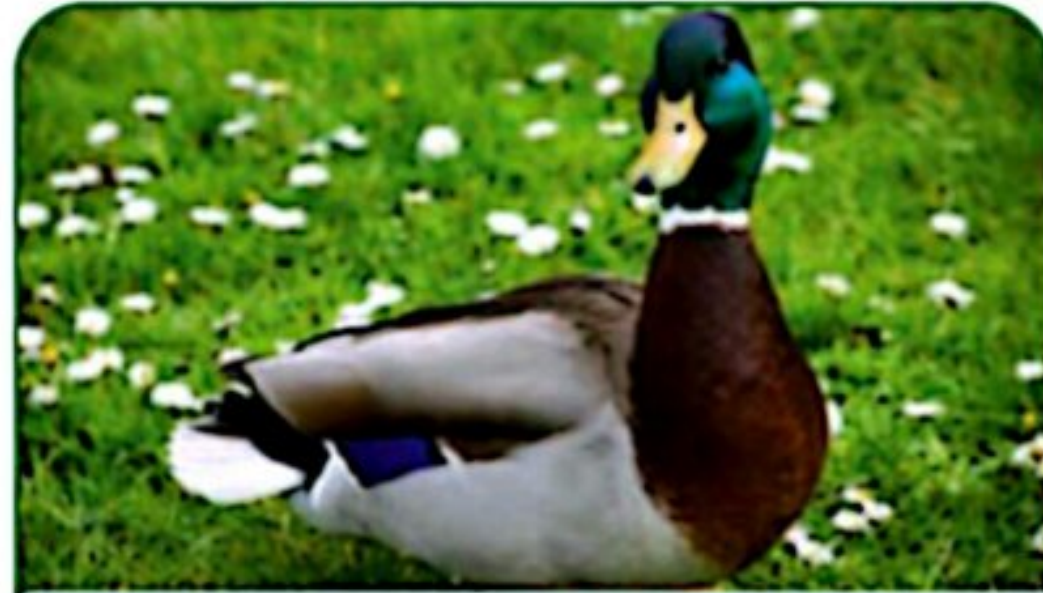
به این تصاویر نگاه کنید. با هم کلاسی‌های خود درباره‌ی شباهت‌ها و تفاوت‌های این پرندگان گفت و گو کنید.

عقاب

شترمرغ

اردک

پنگوئن

گنجشک

پلیکان

بدن پرنده‌ها از پر پوشیده شده است. این پرها به پرندگان کمک می‌کنند که پرواز کنند و بدن خود را گرم نگه دارند. پرندگان با شش نفس می‌کشند و تخم گذارند.

قرار است با هم کلاسی‌های خود نیم ساعت به حیاط مدرسه بروید. حدس می‌زنید در این مدت چند نوع پرنده و از هر نوع چه تعدادی را خواهید دید؟ جدولی بکشید و حدس خود را در آن یادداشت کنید.

حالا به حیاط بروید و پرنده‌ها را مشاهده کنید. در جدول ستون جدیدی بکشید و تعداد پرنده‌ها را یادداشت کنید. پیش‌بینی و مشاهده‌ی خود را با هم مقایسه کنید.

برای شناختن پرنده‌ها می‌توانید از افراد آگاه، کتاب‌های راهنمای پرندگان یا اینترنت کمک بگیرید.

درباره‌ی یکی از پرنده‌هایی که دیدید اطلاعاتی جمع‌آوری کنید تا بتوانید درباره‌ی پرسش‌های زیر در کلاس گفت‌وگو کنید.

این پرنده چه غذایی می خورد؟ **دانه**

این پرنده چگونه غذا می خورد؟ **با نوک دانه را می خورد.**

آیا پرهای قسمت های متفاوت بدن پرنده مثل هم هستند؟ **خیر. پرهای روی بدن و سر نرم و کوچک هستند و پرهای بال ها و دم ها بزرگ و محکم هستند.**

امام صادق (ع) فرمودند: هر پرنده ای به تو پناه آورد به او پناه ده.

پستان داران

احتمالاً جانورانی مانند گاو، گوسفند، سگ، گربه، اسب و شتر را می شناسید. همه ی این جانوران در گروه پستان داران قرار دارند.

بخشی از بشقاب سلامت ما انسان ها را لبنیات تشکیل می دهند. لبنیات از شیر درست می شوند. شیر مورد نیاز برای مصرف روزانه یا تولید لبنیاتی مانند ماست و پنیر را از کدام جانوران به دست می آوریم؟
از این جانوران چه استفاده های دیگری می بریم؟

۱۲۲ از ۱۲۸

پستان داران

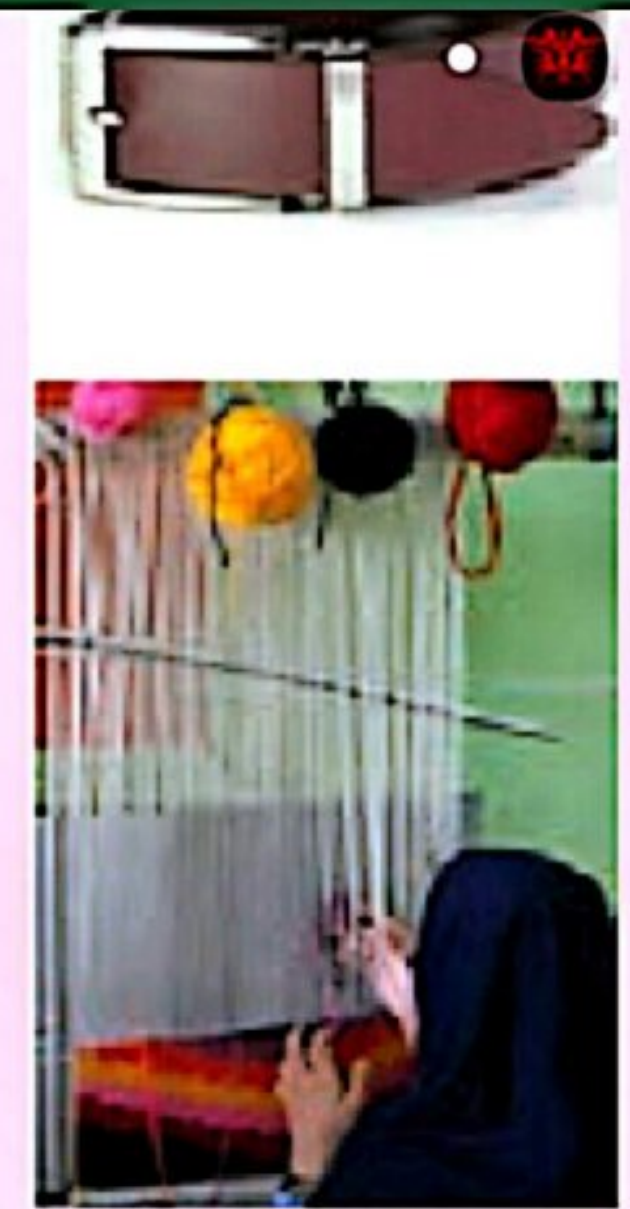
احتمالاً جانورانی مانند گاو، گوسفند، سگ، گربه، اسب و شتر را می شناسید. همه ی این جانوران در گروه پستان داران قرار دارند.

بخشی از بشقاب سلامت ما انسان ها را لبنیات تشکیل می دهند. لبنیات از شیر درست می شوند. شیر مورد نیاز برای مصرف روزانه یا تولید لبنیاتی مانند ماست و پنیر را از کدام جانوران به دست می آوریم؟ **گاو ، گوسفند ، بز ، شتر** از این جانوران چه استفاده های دیگری می بریم؟

استفاده از گوشت ، پشم ، پوست ، سوار شدن ، شخم زدن زمین

بدن پستان داران از مو یا پشم پوشیده شده است. پستان داران بچه‌ها هستند و به بچه‌هایشان شیر می‌دهند.

درباره‌ی هریک از این تصویرها، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:
این جانور پستان‌دار چه غذایی می‌خورد؟
چگونه حرکت می‌کند؟

حرکت هریک از این جانوران چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با ماهی‌ها، پرندگان و خزندگان

دارد؟
همه چیز خوار

گوشت خوار

گیاه خوار

خرس

شیر

سنجاب

گوشت خوار

شنا

فک

گوشت خوار

شنا

وال

گیاه خوار

پریدن

خرگوش

گوشت خوار

پرواز کردن

گیاه خوار

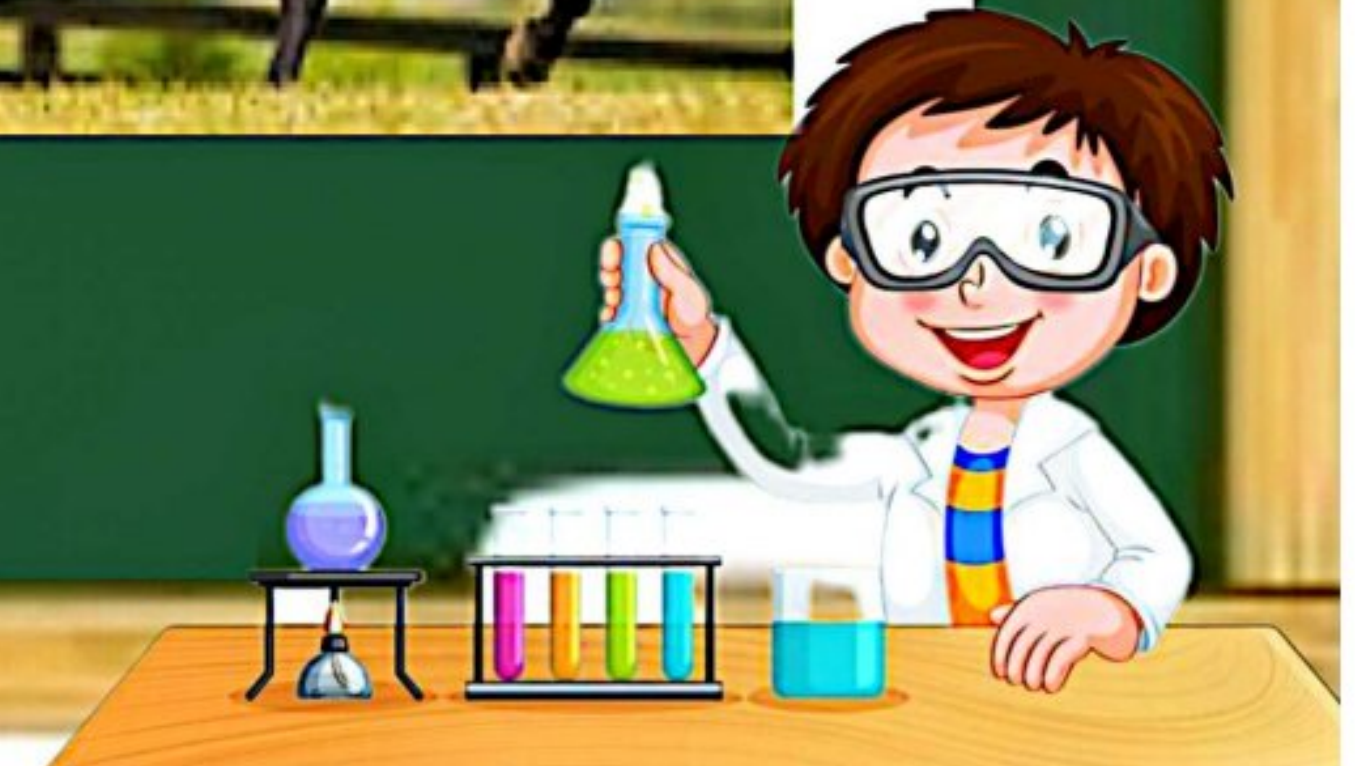

پریدن

گیاه خوار

راه رفتن

به نمودار زیر توجه کنید. به نظر شما این نمودار چه چیزی را بیان می‌کند؟ در مورد آن، در کلاس گفت‌وگو کنید. **شباهت: هر دو مهره دار، تخم گزار**
تفاوت: مواردی که در قسمت زرد و آبی رنگ است.

لاک پشت

قورباغه

در خشکی تخم می‌گذارد.
 خزنده است.
 پولک‌های سخت دارد.
 راه می‌رود.
 شش دارد.

مهره‌دار
 تخم‌گذار

در آب تخم می‌گذارد.
 دوزیست است.
 پوست لغزنده (لیز) دارد.
 می‌جهد.
 بچه قورباغه آب‌شش دارد.
 قورباغه‌ی بزرگ شش دارد.

حالا شما هم دایره‌هایی مانند شکل بالا در دفتر خود بکشید. سپس ویژگی‌های عقاب و خفاش را در آن بنویسید و آن دو را با هم مقایسه کنید.

خفاش

جزو پستانداران است.
بچه‌زا است.
بدن خفاش مو دارد.
اندازه‌ی کوچکی دارد.
در غار زندگی می‌کند.
چشم‌های ضعیفی دارد.

عقاب

جزو پرندگان است.
تخم‌گذار است.
بدنش از پر پوشیده شده است.
نوک دارد.
اندازه‌ی بزرگی دارد.
در جاهای بلند زندگی می‌کند.
چشم‌های تیزبینی دارد.

پرواز
می‌کنند

گوشت‌خوار
هستند.

